

Sygn. akt: I C 626/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2015 roku

Sąd Rejonowy w Przasnyszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Anna Andrzejewska
Protokolant:	Małgorzata Szczypińska

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2015 roku w Przasnyszu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł.

przeciwko (...) Publicznemu Zespołowi (...) w P.

o zapłatę kwoty 31.474,87 złotych

I. Umarza postępowanie w części obejmującej żądanie przewyższające kwotę 2.533,55 złotych (dwa tysiące pięćset trzydzieści trzy złote 55/100).

II. Oddala powództwo.

III. Zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2.417,00 złotych (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400,00 złotych (dwa tysiące czterysta złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 626/14

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna w Ł. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i nakazanie pozwanemu(...) Publicznemu (...) w P. , aby zapłacił na jego rzecz kwotę 31.474,87 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W dniu 22 maja 2014 roku referendarz sądowy Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie o sygn. akt I Nc 650/14 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany (...) Publiczny (...) w P. w sprzeciwie od wskazanego nakazu zapłaty zaskarżył powyższy nakaz w całości. Zarzucając brak legitymacji procesowej biernej, brak legitymacji procesowej czynnej, niewłaściwość sądu wniósł o oddalenie powództwa w całości, przekazanie sprawy do sądu właściwego, tj. Sądu Rejonowego w Przasnyszu, stwierdzenie jako przesłanki prejudycjalnej nieważności umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z dnia 20.08.2012 roku zawartej pomiędzy powodem a Przedsiębiorstwem (...) Spółka Jawna, umowy o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń z 27.08.2013 roku zawartej pomiędzy powodem a (...) Sp. z o.o. – jako sprzecznych z art. 58 § 1 kc w zw. z art. 54 ust. 5 ustawy z 15 kwietnia 2011 roku

o działalności leczniczej. Wniósł także o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Postanowieniem z dnia 22.07.2014 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie o sygn. akt I C 671/14 stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Przasnyszu jako właściwemu do rozpoznania i rozstrzygnięcia.

W odpowiedzi na sprzeciw powód ograniczył żądanie pozwu domagając się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kwoty 2.533,55 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 maja 2014 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 15.907,41 złotych od dnia wytoczenia powództwa do dnia 9 maja 2014 roku, a także zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Jednocześnie powód cofnął powództwo w pozostałym zakresie bez zrzeczenia się roszczenia.

Pozwany wyraził zgodę na cofnięcie powództwa we wskazanym wyżej zakresie i na podstawie art. 203 § 3 kpc wniósł o przyznanie kosztów związanych z jego cofnięciem. Jednocześnie wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 203 § 1 kpc pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku, przy czym z mocy art. 203 § 4 kpc Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że czynność ta jest sprzeczna z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Jako, że z okoliczności sprawy nie wynika, by cofnięcie pozwu w niniejszej sprawie było sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa należy uznać, iż powód skutecznie cofnął pozew. Z mocy art. 355 § 1 kpc jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew, Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w punkcie pierwszym sentencji na mocy art. 203 § 1 i 4 kpc. i art. 355 § 1 kpc.

W niniejszej sprawie powód swoje roszczenie opierał na podstawie art. 518 § 1 pkt 1 kc w związku z wykonaniem umów o współpracy w zakresie obsługi wierzycielności i udzielania poręczeń z dnia 20.08.2012 roku i z dnia 27.08.2013 roku wiążących go z wierzycielami pozwanego Szpitala (odpowiednio: Przedsiębiorstwem (...) Spółka Jawna w S. i (...) Sp. z o.o. w S.) będącymi wykonawcami (dostawcami) usług na rzecz pozwanego.

Powód nie przedłożył umów łączących owych dostawców usług z pozwanym. Pozwany nie zakwestionował jednak, że pozostawał w kontaktach gospodarczych z Przedsiębiorstwem (...) Spółką Jawną w S. i (...) Sp. z o.o. w S., których przedmiotem był zakup produktów określonych w poszczególnych fakturach VAT.

Spór sprawie sprowadzał się w pierwszej kolejności do oceny charakteru prawnego i skuteczności opisanych wyżej umów z dnia 20.08.2012 roku i z dnia 27.08.2013 roku zawartych przez powoda z wykonawcami (dostawcami) usług będących wierzycielami pozwanego szpitala.

Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 stycznia 2015 roku w sprawie V CSK 111/14 (www.sn.pl) nie ma wątpliwości co do tego, że ocena zasadności roszczenia strony powodowej jako poręczyciela (art. 518 § 1 kc) powinna być dokonana w świetle postanowień art. 54 ust. 5 i 6 ustawy o działalności leczniczej z 2011 r. Regulacja ta ma zastosowanie do zobowiązań z.o.z. powstałych po dniu 22 grudnia 2010 r. (art. 4 ustawy z dnia 22 października 2010 r.). W rozpoznawanej sprawie pojawiła się zasadnicza kwestia, czy poręczenie (art. 876 k.c.) można zaliczyć do kategorii „czynności prawnych mających na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej”, przewidzianej w art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej z 2011 r. Takie kategorie czynności prawnych wymagają dla swej ważności zgody podmiotu tworzącego z.o.z. (organu założycielskiego, art. 54 ust. 5 zdanie 2 i 3 ustawy). Charakter regulacji prawnej zawartej w art. 54 ust. 5 i 6 ustawy o działalności leczniczej ma wysoce reglamentacyjny charakter. Zdaniem Sądu Najwyższego reglamentacja działalności

gospodarczej (handlowej) z.o.z. ma w założeniu legislacyjnym ochronić jednostki lecznicze od pełnego uczestniczenia w komercyjnym obrocie gospodarczym. W każdym razie poddanie podmiotowi założycielskiemu pewnej kontroli m.in. obrotu wierzytelnościami wobec z.o.z. (art. 54 ust. 5 i 6 ustawy) może ograniczać niekorzystne dla jednostek leczniczych konsekwencje uczestniczenia we wspomnianym obrocie. Ustawodawca przyjmując formułę o której mowa w art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej zmierzał do wyeliminowania takiej sytuacji, w której w wyniku dokonania określonej czynności prawnej (niekoniecznie tylko między wierzycielem z.o.z. i osobą trzecią) pojawi się nowy wierzyciel z.o.z., dochodzący należności wynikającej z pierwotnie zawartej umowy. Rolą sądu pozostaje zatem ocena tego, czy określona czynność prawna, niezależnie od jej prawnej konstrukcji i zasadniczej funkcji, ma w istocie na celu in concreto zmianę wierzyciela w rozumieniu art. 54 ust. 5 ustawy. Zawarte z wierzycielami pozwanego Szpitala umowy poręczenia miały na celu zmianę wierzyciela w rozumieniu art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej i wymagały zgody podmiotu założycielskiego. Zmiana taka nastąpiła, oczywiście, w wyniku zaktualizowania się skutków prawnych subrogacji (art. 518 § 1 k.c.), a strony umowy poręczenia przewidywały i oczekiwały wystąpienia tych skutków po wykonaniu przez stronę powodową obowiązku poręczycielskiego. Świadczy o tym treść łączących wierzycieli Szpitala i powódkę „umów o współpracę w zakresie obsługi wierzytelności i udzielenie poręczeń”. Wstąpienie poręczyciela w prawo zaspokojonego wierzyciela (po wykonaniu obowiązku poręczycielskiego) stanowi jeden z zasadniczych elementów konstrukcyjnych zobowiązania poręczyciela tworzącego dług akcesoryjny tego podmiotu. Nie jest zatem możliwe wyłączenie z treści umowy poręczenia przyszłej subrogacji poręczenia, w przeciwnym bowiem razie umowa nazwana przez strony „poręczeniem” nie miałaby cech umowy przewidzianej w art. 876 k.c. Bliskość konstytucyjna i funkcjonalna cesji (art. 509 k.c.) i subrogacji poręczyciela (art. 518 § 1 pkt 1 k.c.) pozwala na wysunięcie wniosku o możliwości zastępowania efektu prawnego cesji także umową poręczenia, gdy po wykonaniu obowiązku poręczycielskiego następuje subrogacyjna zmiana wierzyciela w pierwotnym stosunku obligacyjnym i pojawia się nowy wierzyciel Szpitala (dłużnika głównego). Nie sposób zatem twierdzić, że umowa poręczenia nie należy do kategorii „czynności prawnych mających na celu zmianę wierzyciela samodzielnego publicznego z.o.z.” w rozumieniu art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej. Dla jej skuteczności prawnej wymagana jest zatem zgoda organu założycielskiego Szpitala (art. 54 ust. 5 ustawy o działalności leczniczej). Powyższe stanowisko Sądu Najwyższego znajduje bezpośrednie zastosowanie w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy.

Oznacza to, że zarzut naruszenia art. 54 ust. 5 i 6 ustawy o działalności leczniczej okazał się zasadny, dlatego powództwo podlegało oddaleniu.

Skoro poręczenie udzielone za zobowiązania szpitala bez wymaganej zgody organu założycielskiego szpitala jest – jak wykazano wyżej – nieważne, to fakt nieuiszczenia przez pozwanego kwot należnych jego wierzycielom nie skutkuje zubożeniem majątku powoda. Ewentualne korzyści uzyskane przez pozwanego nie mają zatem charakteru bezpodstawnego wzbogacenia w stosunku do powoda.

Niezależnie od powyższego – gdyby nawet uznać, że powód był uprawniony do dochodzenia od pozwanego zapłaty w niniejszej sprawie, to powództwo i tak podlegałoby oddaleniu jako nieudowodnione.

Pełnomocnik powoda skupiając się na interpretowaniu przepisów prawa całkowicie pominął tak istotną okoliczność jak wskazanie podstaw roszczenia o zapłatę kwoty 2.533,55 złotych z odsetkami ustawowymi od 10.05.2014 roku do dnia zapłaty i zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty 15.907,41 złotych od dnia wytoczenia powództwa do 09.05.2014 roku. W szczególności nie wskazał w jaki sposób wyliczył tę kwotę, a było to o tyle istotne, że pierwotnie domagał się zapłaty 31.474,87 złotych z odsetkami ustawowymi od wytoczenia powództwa (tj. od 07.05.2014 roku – k. 99) i cofnął skutecznie powództwo ponad kwotę 2.533,55 złotych. Powyższe nie wynika ani z treści pozwu ani pisma procesowego z dnia 03.02.2015 roku. Powód reprezentowany był przez fachowego pełnomocnika, a zatem kwestie dowodzenia i konsekwencji procesowych związanych z zaniechaniem tego obowiązku są mu znane i przewidywalne. Rzeczą sądu nie jest snucie domysłów co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym w jaki sposób powód wyliczył kwotę dochodzonego pozwem roszczenia. Zaoferowane przez powoda dowody i podane okoliczności faktyczne nie pozwoliły na zweryfikowanie zasadności roszczenia powoda, który w znakomitej części cofnął pierwotne żądanie pozwu.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 kpc).